

Besluit Verlenen ontheffing

Vivare Vastgoed
T.a.v. K. Witkamp
Meander 825
6825 MH ARNHEM

Datum
25 augustus 2021

Zaaknummer
2020-010674

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 17

Locatie

Kleine Molenstraat, Prins Bernhardstraat, Koningin Julianastraat,
Koningin Emmastraat, Prins Hendrikstraat en Prinses Beatrixstraat
in Elst

Activiteit

Energetische verbeteringen bij 92 woningen

Gemeente

Overbetuwe

Beste mevrouw Witkamp,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

2 van 17

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03307559, 03419797, 03432472, 03485253, 03498115, 03498117

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied en locaties alternatieve voorzieningen
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

3 van 17

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Vivare Vastgoed, Meander 825, 6825 MH Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 5 augustus 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje *zienswijzen* wordt de binnengekomen zienswijze behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 5 augustus 2020 ontvingen wij een aanvraag van Vivare Vastgoed voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en het opzettelijk verstoren van vogels en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

Op 22 februari 2021 is nog aanvullend ontheffing voor de gierzwaluw aangevraagd, omdat een aantal te renoveren woningen aan het plangebied gevoegd is.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 24 juni en 25 juni 2021 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 8 juni 2021 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Wij maken u attent op de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 dat voor een toename van stikstofdepositie, hoe klein ook, een vergunningplicht geldt. Wij adviseren u met inachtneming van de uitspraak naar de stikstofdepositie van uw project te kijken.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

4 van 17

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Vivare Vastgoed, Meander 825, 6825 MH Arnhem;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)			
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in de figuren 1 en 3 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-010674.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

5 van 17

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-010674.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-010674.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-010674. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-010674.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

6 van 17

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Het ongeschikt maken van de woningen voor de huismus en gierzwaluw vindt plaats buiten het broedseizoen van de soorten dat globaal loopt van begin maart tot eind augustus.
17. Voor de huismus dient de hoogte tussen het dakbeschot en het hoogste punt onderkant pan minimaal even hoog als bij de oorspronkelijke situatie te zijn. Indien deze hoogte minder is, dient met een extra of dikkere panlat deze hoogte (en bij voorkeur een hoogte van 8 cm) gerealiseerd te worden.
18. De nesten van de gierzwaluw blijven in het broedseizoen behouden, doordat de woningen waar de nesten zijn vastgesteld buiten het broedseizoen van de soort worden gerenoveerd. Het broedseizoen loopt globaal van half april tot eind augustus.
19. Alle te renoveren woningen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
20. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden.
21. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.
22. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
23. Voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis dienen geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc aanwezig te zijn.
24. De tijdelijk aangebrachte kasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en aantoonbaar functioneel zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke kasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen of vogels en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode en de winterperiode voor vleermuis kasten en de

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

7 van 17

broedperiode van maart tot september voor huismuskasten. De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

De aanvrager is voornemens 92 woningen met een energielabel D t/m G te voorzien van na-isolatie. De woningen zijn verdeeld over Kleine Molenstraat, Koningin Julianastraat, Koningin Emmastraat, Prins Bernhardstraat, Prins Hendrikstraat en Prinses Beatrixstraat in Elst, zie bijlage 2. De werkzaamheden zullen onder andere bestaan uit het vullen van spouwmuren, het aanbrengen van dakisolatie en het gedeeltelijk herstellen van voegwerk in de buitenmuren. De werkzaamheden starten vanaf augustus 2021 en hebben een doorlooptijd van ongeveer één jaar.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 2 van de bij de aanvraag gevoegde rapportages 'Nader onderzoek Wet Natuurbescherming Elst Complex 40.01.04.03, 40.01.03.04 en 40.01.07.07' (Loo Plan, 2018) en 'Ecologisch onderzoek Koningin Emmastraat e.o. in Elst' (Ecochore, 2021). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFP/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 en 2020 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 33 nesten van de huismus onder de dakpannen en 2 nesten in gierzwaluwkasten;
- 9 nesten van de gierzwaluw onder de dakpannen en in gierzwaluwkasten;
- 16 zomerverblijfplaatsen en 14 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in de spouwmuren van de kopgevels via invliegopeningen onder de gevelpannen;
- enkele passerende ruige dwergvleermuizen en een passerende laatvlieger.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 35 nesten van de huismus en 9 nesten van de gierzwaluw beschadigd en vernield;
- 16 zomerverblijfplaatsen en 14 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield;
- vogels en vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

De door de aanvrager voorgestelde routing van de werkzaamheden zorgt ervoor dat de woningen waarin nesten van de gierzwaluw zijn aangetroffen, buiten het broedseizoen van de soort gerenoveerd worden, zie figuur 4 in bijlage 4. Voor de huismus wordt deels buiten het broedseizoen gewerkt, waardoor doden, verwonden of verstoren van broedende vogels deels wordt voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

8 van 17

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 3 van de bij de aanvraag gevoegde rapportages 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol complex 1001 in Elst' (Ecochore, 2020), 'Aanvulling op: Projectplan en Ecologisch werkprotocol complex 1001 in Elst' (Ecochore, 2021) en de aanvullende gegevens van 24 en 25 juni 2021.

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In de figuren 1 t/m 3 van bijlage 2 van deze ontheffing zijn de locaties van de alternatieve voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

- Het ongeschikt maken van de woningen voor de huismus en gierzwaluw vindt buiten het broedseizoen (1 maart tot 1 september) plaats;
- Voor de huismus dient de hoogte tussen het dakbeschot en het hoogste punt onderkant pan minimaal even hoog als bij de oorspronkelijke situatie te zijn. Indien deze hoogte minder is, dient met een extra of dikkere panlat deze hoogte (en bij voorkeur een hoogte van 8 cm) gerealiseerd te worden;
- Voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis dienen geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegrouwe zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc aanwezig te zijn.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

9 van 17

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	<p>Doordat de werkzaamheden na het broedseizoen van 2021 aanvangen en ongeveer 1 jaar duren, zullen de werkzaamheden pas afgerond zijn in de loop van het broedseizoen van 2022.</p> <p>De werkzaamheden en het ongeschikt maken vinden plaats onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft).</p>	<p>In september 2020 zijn 22 nestkasten (type NK GZ 08) geplaatst.</p> <p>42 nestkasten zijn vóór het broedseizoen van 2021 aan woningen geplaatst, waarvan 14 nestkasten op grotere afstand vanwege gebrek aan opties.</p>	<p>Voorafgaand aan de werkzaamheden én buiten het broedseizoen worden de nestplaatsen van huismussen ongeschikt gemaakt door het gebruik van gootdrains/borstels in de dakgoten en door doorwerkdoek of zeil over gevelpannen te plaatsen.</p> <p>Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p>	<p>Er worden daken met mastgoten en met knikpannen gerealiseerd. Bij de daken met mastgoten is de ruimte onder de pannen beschikbaar vanuit de dakgoot en wordt er voldoende ruimte gecreëerd door 2 gaten in de dakvoet en onderste panlat te zagen, zie figuur 5 in bijlage 3.</p> <p>De daken met knikpannen worden aan de noord- en oostgevels voorzien van huismussenpannen met bakjes, zie figuur 6 in bijlage 3. De hoogte tussen het dakbeschot en het hoogste punt onderkant pan is minimaal even hoog als bij de oorspronkelijke situatie. Indien deze hoogte minder is, dient met bijvoorbeeld een extra of dikkere panlat deze hoogte gerealiseerd te worden, bij voorkeur 8 cm hoog.</p> <p>De foerageer- en drinkmogelijkheden en zandige plekken voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie.</p>
Gierzwaluw	Woningen met nesten van gierzwaluwen worden buiten het broedseizoen gerenoveerd.	Voor de gierzwaluw is tijdelijke mitigatie niet van toepassing, omdat de nesten in het broedseizoen beschikbaar blijven.	n.v.t.	<p>Er worden maximaal 15 nestkasten (type IB GZ 03) in de kopgevels ingemetseld.</p> <p>Daarnaast worden alle gevelpannen circa 3 cm overstekend aangebracht waardoor deze in de nieuwe situatie eveneens geschikt zijn als invliegopening voor toegang tot de ruimte onder de dakpannen.</p>

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

10 van 17

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
<p>Gewone dwergvleermuis</p>	<p>Door de duur van de werkzaamheden kunnen de kwetsbare perioden niet geheel ontzien worden. Het ongeschikt maken gebeurt wel buiten deze perioden.</p>	<p>In september 2020 zijn 109 kasten (type VK WS 03) geplaatst. Daarnaast zijn 11 tijdelijke kasten, die gebruikt zijn voor een ander project, beschikbaar gekomen.</p>	<p>Alle potentiële in-/uitvliegopeningen worden door middel van exclusion flaps afgesloten.</p> <p>Alle te renoveren woningen dienen minimaal een 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli) en vóór de winterperiode. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn.</p> <p>Na het ongeschikt maken dient met een vleermuisonderzoek in de avond een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 sept en 15 okt te worden uitgevoerd.</p>	<p>Binnen plangebied 1 worden bij maximaal 64 kopgevels (zolang in- en uitvliegroute goed is) een vleermuiskast (type IB VL 04 of overeenkomstig) ingemetseld. In 10 kopgevels worden geschakelde inmetstelstenen (type IB VL 04 en IB VL 02) gerealiseerd.</p> <p>Binnen plangebied 2 worden bij minimaal 12 en maximaal 18 kopgevels een vleermuiskast ingemetseld.</p> <p>Aanbrengen smetplanken en boeiborden met tussenruimte van 1,5-2 cm tot de muur. Vanuit de nok naar beneden wordt op circa elke 1,5 m een verticale panlat aangebracht. Hierdoor ontstaan verschillende compartimenten per kopgevel. De onderzijde wordt door een panlat gedicht waarbij in elk compartiment 2 smalle sparingen van circa 5 cm worden aangebracht als invliegopening. Ook worden aan de bovenzijde 2-3 gaten van 5 cm per dakhelling gemaakt als invliegopening.</p> <p>Alle gevelpannen worden circa 3 cm overstekend aangebracht waardoor deze in de nieuwe situatie eveneens geschikt zijn als invliegopening voor toegang tot de ruimte onder de dakpannen.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

11 van 17

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden zijn beschreven op pagina 7 en 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol complex 1001 in Elst' (Ecochore, 2020).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De uitvoering van het project draagt bij aan het verduurzamen van woningen. Doordat de werkzaamheden ongeveer één jaar in beslag zullen nemen, kunnen de kwetsbare perioden niet geheel ontzien worden. Met de voorgestelde routing wordt voldoende rekening gehouden met de nesten van de gierzwaluw gezien alle gierzwaluwneesten buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt worden. Onduidelijk is of de ruimte onder de dakpannen voor huismussen wijzigt. Indien de hoogte van de ruimte onder de nieuwe dakpannen voor huismussen kleiner is ten opzichte van de huidige situatie, moeten aanvullende maatregelen getroffen worden. Voor de gewone dwergvleermuis worden de woningen buiten kwetsbare perioden ongeschikt gemaakt en zijn er tijdens en na de werkzaamheden alternatieve voorzieningen beschikbaar. Op deze wijze zullen de effecten op de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis beperkt blijven. Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol complex 1001 in Elst' (Ecochore, 2020) is beschreven welke wettelijke belangen op de werkzaamheden van toepassing zijn.

Beoordeling van belang(en)

Het project wordt uitgevoerd in het kader van het landelijk energiebeleid om de woningen te verduurzamen. Daarnaast wordt bijgedragen aan een beter binnenklimaat en daarmee indirect de volksgezondheid. Wij kunnen daarom instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina 13 en 17 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en Ecologisch werkprotocol complex 1001 in Elst' (Ecochore, 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus en gewone dwergvleermuis in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Voor de aangevraagde soorten zijn tijdig tijdelijke voorzieningen geplaatst en daarnaast worden voldoende geschikte duurzame alternatieven in de te renoveren woningen gerealiseerd. Hierdoor kunnen de voornoemde soorten in het plangebied aanwezig blijven. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt daarmee niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit is een zienswijze binnengekomen.

Zienswijze van Ecochore te Eibergen namens de aanvrager, gedateerd 7 juli 2021

Aangegeven is dat onterecht 55 twee-onder-een-kap woningen in het ontwerpbesluit opgenomen is. Dit is ontstaan doordat voor de aanvraag twee projectplannen zijn ingediend met respectievelijk 18

Datum

25 augustus 2021

Zaaknummer

2020-010674

Blad

12 van 17

woningen en 37 woonblokken. In totaal gaat het om 92 woningen, omdat de woonblokken elk uit 2 woningen bestaat.

Reactie op zienswijze

Het besluit is hierop aangepast.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

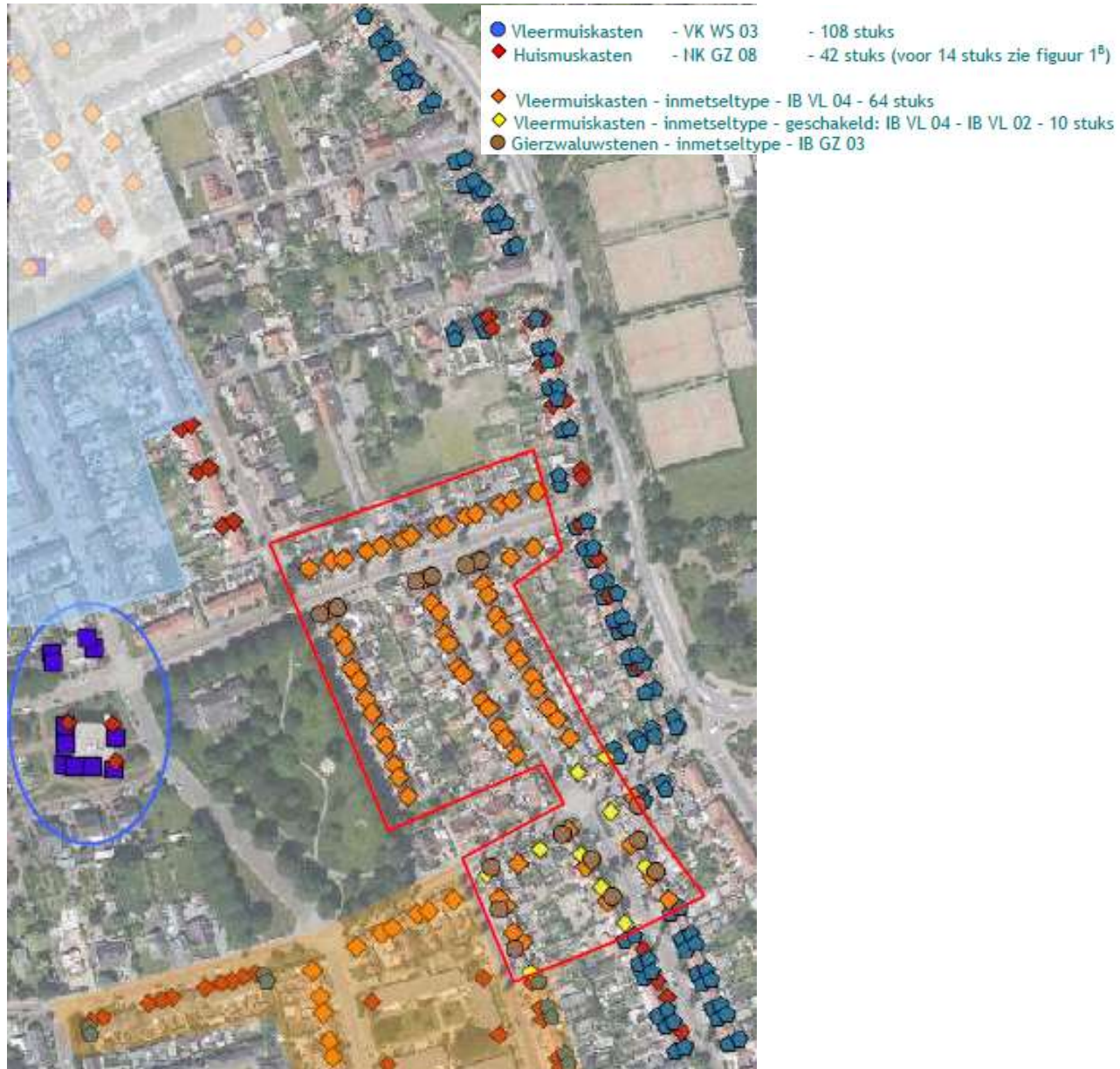
Datum
25 augustus 2021

Zaaknummer
2020-010674

Blad
13 van 17

BIJLAGE 2

Kaart projectgebied en locaties alternatieve voorzieningen

Figuur 1 Plangebied 1 (rood omkaderd) met de locaties van de tijdelijke en permanente voorzieningen voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. De locaties van 14 van de 42 tijdelijke voorzieningen voor de huismus zijn weergegeven in figuur 2. Het oranje vlak is de locatie van plangebied 2 in figuur 3.

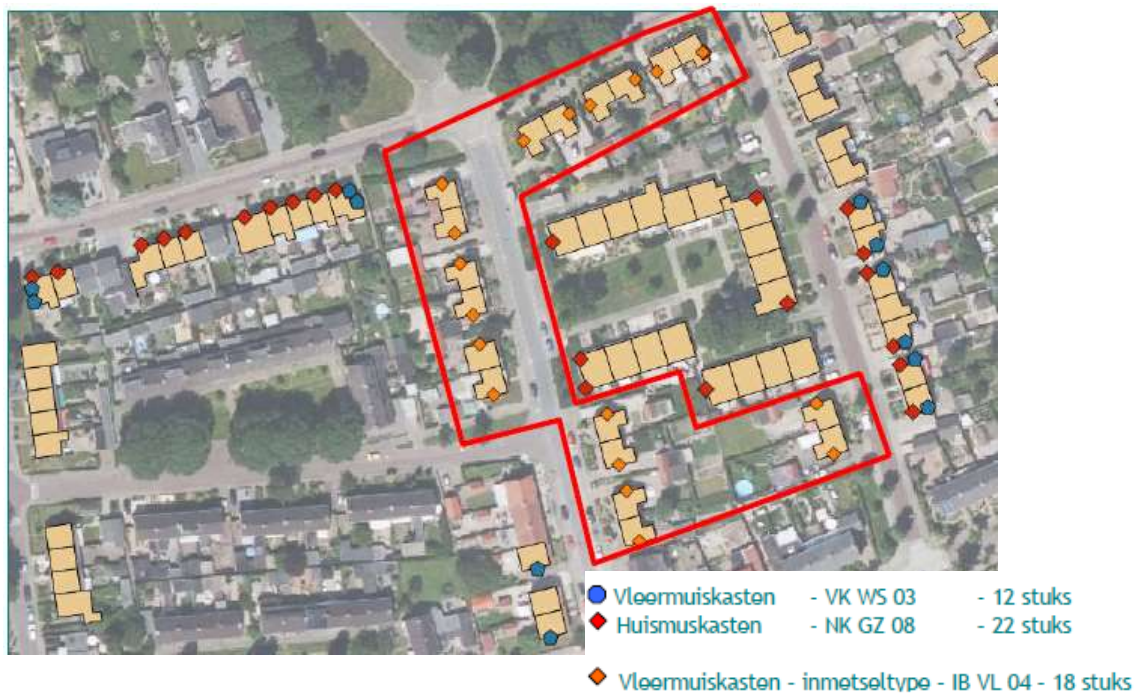
Datum
25 augustus 2021

Zaaknummer
2020-010674

Blad
14 van 17

Figuur 3 Locaties van 14 tijdelijke voorzieningen voor de huismus (grenzend aan de westzijde van het oranje vlak in figuur 1).

Figuur 2 Plangebied 2 (rood omkaderd) met de locaties van de tijdelijke en permanente voorzieningen voor de huismus en gewone dwergvleermuis.

BIJLAGE 3

Mitigerende maatregelen

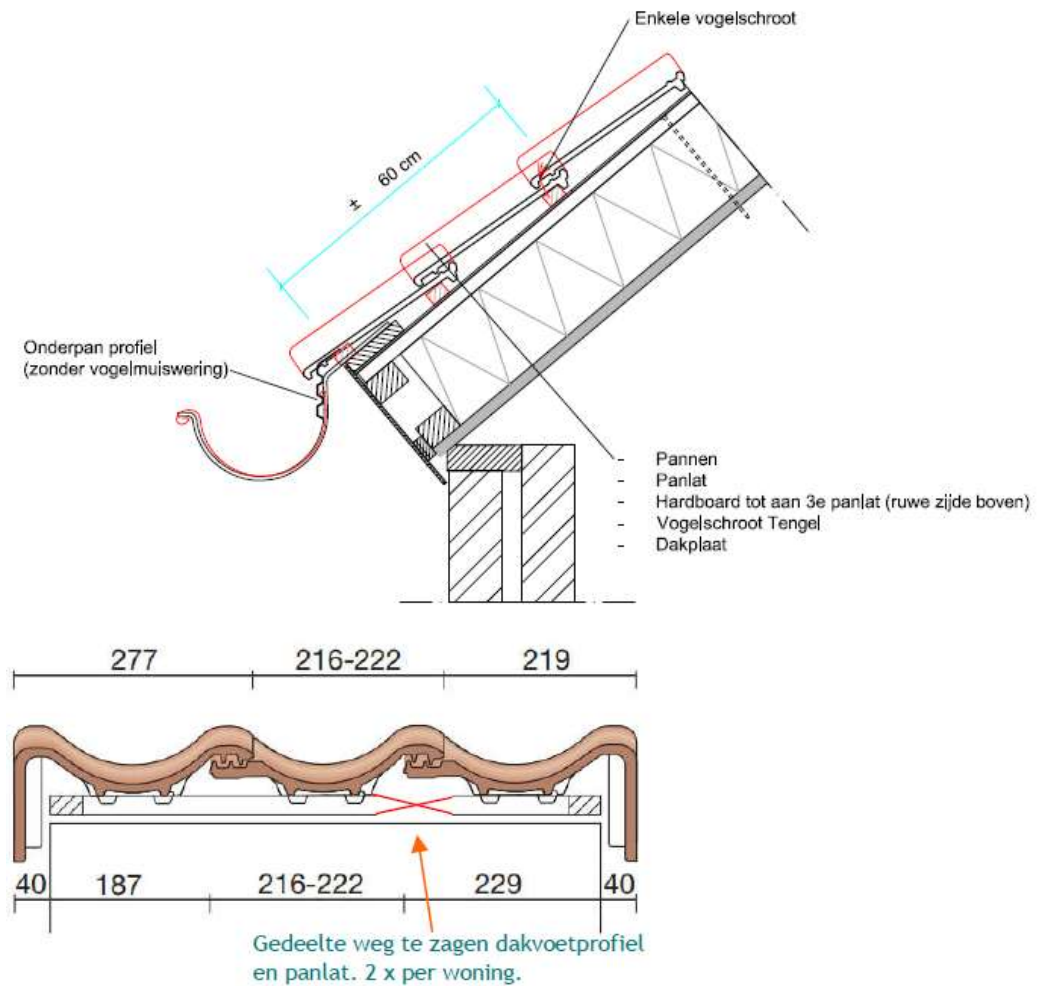

Figuur 4 De routing van de werkzaamheden. Routing 6 zal gedeeltelijk samenvallen met het begin van het broedseizoen. De blauwe cirkels geven twee woningen weer met meerdere gierzwalwnesten. Deze beide woningen zullen buiten (vóór) het broedseizoen, dat loopt van half april tot eind augustus, van de gierzwaluw worden gerenoveerd.

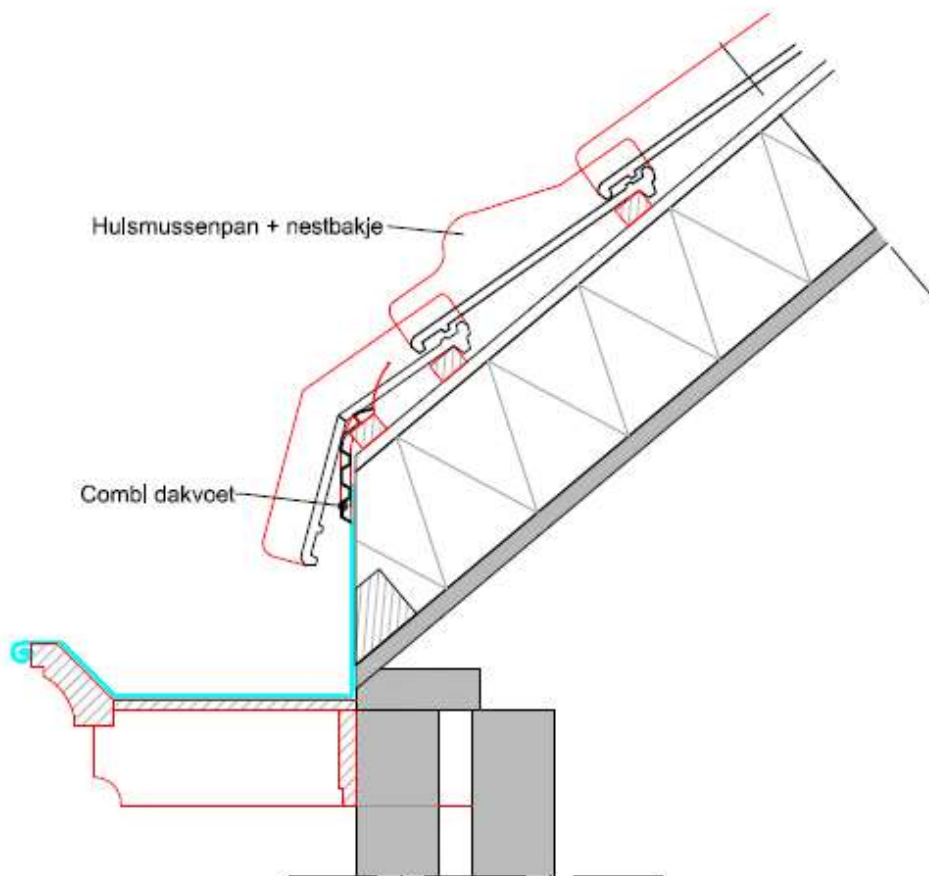
Datum
25 augustus 2021

Zaaknummer
2020-010674

Blad
16 van 17

Figuur 5 Ruimte voor huismussen onder de dakpannen bij woningen met daken met mastgoten. De ruimte is bereikbaar vanuit de dakgoot.

Figuur 6 Alternatieve voorzieningen voor huismussen in de vorm van een huismussenpan met nestbakje bij woningen met daken met knikpannen.